

P.a. Witte Singel 54,
2311 BL Leiden

Inspreektekst van Wim ter Keurs, voorzitter van het Bewonersgroepenoverleg RijnlandRoute, tijdens de hoorzitting van Provinciale Staten van Zuid-Holland over de visie Ruimte en Mobiliteit op 21 mei 2014 in de Landschapszaal van het provinciehuis in Den Haag. (N.B. Deze versie is uitgedeeld tijdens de hoorzitting; de ingesprongen tekstgedeelten zijn niet uitgesproken.)

Mijnheer de voorzitter, geachte Statenleden!

In onze zienswijze op het Ontwerp van de Visie Ruimte en Mobiliteit van de provincie hebben we ons moeite gegeven zorgvuldig en goed onderbouwd in te gaan op een aantal thema's in de Visie.

Ik zal daar een paar voorbeelden van geven. In de uit te delen tekst staan er meer.

Mobiliteit en bebouwde ruimte

Zo zijn we in onze zienswijze bijvoorbeeld ingegaan op de wens van de provincie *“het mobiliteitsnetwerk”* op orde te krijgen. Daarbij hebben we laten zien, dat de Visie geen antwoord geeft op de vraag of - en in welke mate - dit netwerk thans niet op orde is en wat daarvan eventueel de oorzaak is.

En we zijn in onze zienswijze ook ingegaan op de vraag hoe de provincie de *“vraag naar mobiliteit”* wil bepalen. Die vraag wordt in de Visie ook niet beantwoord. Toch is die vraag (al was het alleen maar financieel!) van groot belang als de *“vraag naar mobiliteit”* gevolgen moet krijgen voor het *“aanbod”* c.q. voor het compleet maken van *“het mobiliteitsnetwerk”*.

We hebben ons in onze zienswijze ook beziggehouden met de (in de Visie niet beantwoorde) vraag waarom *“ruimtelijke kwaliteit”* en *“een water- en energie-efficiënte samenleving”* bij het *“beter benutten en opwaarderen bebouwde ruimte”* en bij de *“completering en betere benutting mobiliteitsnetwerk”* niet **als doelstelling** worden gehanteerd. Doelstellingen hebben immers een veel wervender en richtinggevend karakter dan randvoorwaarden, die meestal juist een beperkend karakter hebben. Dit laatste geldt eens te meer voor milieueisen, ten aanzien waarvan de provincie (blijkens pagina 16 van de Visie) helaas een nogal ‘zuinige’ opstelling kiest: *“De provincie zal voldoen aan wettelijke milieueisen voor lucht, geluid en externe veiligheid”*.

Ook hebben we in onze zienswijze laten zien, dat de Visie het mobiliteitsbeleid van de provincie niet echt duidelijk maakt. Volgens de Visie ligt *“het primaat”* voor het verbeteren van personenvervoer in de dichtbevolkte gebieden *“bij de auto, het hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) en de fiets”*. Een primaat dat bij alle modaliteiten ligt is echter geen primaat meer. Een (goed onderbouwde) beleidskeuze ontbreekt dus.

Wat betreft het thema mobiliteit en bebouwde ruimte hebben we in onze zienswijze onze zorgen erover uitgesproken, dat volgens de Visie voor de auto *“als dominante vervoerswijze”* de *“toegang tot de grote steden Den Haag en Rotterdam zal (...) moeten worden verbeterd.”* Daarbij hebben we er in onze zienswijze op gewezen, dat het een ervaringsfeit is dat het opheffen van congesties rond de stedelijke agglomeraties zorgt voor meer verkeer de stad in en dat het stedelijk wegennet al dat autoverkeer niet probleemloos kan verwerken, terwijl dat autoverkeer bovendien het woonmilieu in de stad verziekt en onveilig maakt.

De kwaliteit van landschap, groen en erfgoed

Wat betreft de kwaliteit van landschap, groen en erfgoed hebben we in onze zienswijze duidelijk gemaakt, dat we het ermee eens zijn dat *“het versterken van de economische kracht van de groene ruimte (belangrijk is)”*. Maar we hebben ook gewaarschuwd voor het risico, dat er economische en andere activiteiten in een gebied ontwikkeld worden **ten koste van** de kwaliteiten van het betreffende gebied. Dit risico is eens te zorgelijker, omdat veel z.o.z.

gemeenten en ook de provincie meestal onvoldoende op de hoogte blijken van de natuur- en cultuurwaarden van verschillende gebieden en dus vaak een veel te rooskleurig beeld hebben van de mogelijkheden allerlei activiteiten te combineren met (de ontwikkeling en het behoud en herstel van) die waarden en/of met andere activiteiten.

We hebben ook laten zien, dat *“Het provinciale beleid (...) gericht op het behouden, herstellen en op langere termijn vergroten van de biodiversiteit in Zuid-Holland”* hierbij gemakkelijk het loodje kan leggen. Hierbij hebben we vooral gewezen op de risico's in de *“gebieden met een specifieke waarde”* en de *“gebieden met bijzondere kwaliteit”*, (de categorieën 1 en 2) zoals die in de Visie worden omschreven.

Als er dan toch natuurwaarden verloren gaan, wordt vaak het instrument van de *“compensatie”* genoemd. Onze waarschuwing is daar niet te gemakkelijk naar te verwijzen. De provincie is immers bepaald niet succesvol met het realiseren van compensatie voor het verlies aan natuurwaarden. De enige behoorlijke oplossing in gebieden met een specifieke waarde en/of een bijzondere kwaliteit is uiteraard een activiteit niet te (laten) ontplooiën als die activiteit onherstelbare natuur- of andere schade doet.

In onze zienswijze hebben we er ook op gewezen, dat de onlangs door GS weer op de kaart gezette ecologische verbinding bij Maaldrift (intussen een rioolbuis onder A44 door met een diameter van 1,6 meter!) bepaald geen bijdrage levert aan de realisatie van de ecologische hoofdstructuur (EHS), die in de Visie *“het belangrijkste instrument om de biodiversiteitsdoelen te bereiken”* wordt genoemd en volgens de Visie zou moeten bestaan uit *“een robuust, kwalitatief hoogwaardig en samenhangend netwerk van bestaande bos- en natuurgebieden, landgoederen, nieuwe natuurgebieden, ecologische verbindingen, de grote rijkswateren en de Noordzee”*.

Onze conclusie

Wij besloten onze zienswijze met de conclusie, dat de Visie Ruimte en Mobiliteit helaas al met al een teleurstellend, veel te abstract stuk geworden dat zich grotendeels 'losgezongen' heeft van *“het operationele beleid”* van de provincie en op allerlei belangrijke terreinen te weinig ambities toont. De provincie zou zich werkelijk serieus moeten afvragen wat de zin van dit soort Visies is.

De Nota van Beantwoording van 22 april jl.

U kunt zich dus voorstellen dat wij zeer nieuwsgierig waren naar de Nota van Beantwoording van 22 april jl.! De paar zinnen waarmee onze zienswijze in deze nota werd afgedaan stelden ons dan ook zeer teleur. Het kost niet veel tijd om ze voor te lezen: *“Wij nemen kennis van uw opvatting over ambitieniveau van de visie en samenhang van beleid. Wij vinden dat de visie voldoende ambitie en doorwerking naar programma en verordening heeft om te dienen als basis voor beoordeling van maatschappelijke initiatieven en stapsgewijs met betrokkenen verder ontwikkelen van beleid en uitvoering”*. Kortom: *‘Ja, we hebben u wel gehoord, maar wij vinden wat anders’*. Geen uitleg, geen motivering, niks!

Laat me hier heel voorzichtig op reageren: Ik denk, dat u zich zou moeten afvragen of dit nou echt de manier is waarop de provincie moet omgaan met burgers die blijk geven van hun interesse in het provinciale beleid. En - zo ja - of u zich dan nog moet verbazen, dat die burgers de provincie als gesprekspartner niet meer echt serieus nemen en hun interesse in uw activiteiten verliezen, behalve natuurlijk voor zover u hun leefomgeving bedreigt met verkwistende projecten als de RijnlandRoute.

Wij zijn benieuwd naar uw reactie. Dank voor uw aandacht!